

Margreet Tissen achter het stuur van de buurtbus tussen Barneveld en Nijkerk. 'Het is een mooie route om te rijden, je ziet veel reeën en buizerds'

Zoevend door het vlakke land

BARNEVELD / Al twintig jaar rijdt een door vrijwilligers gerunde buurtbus tussen Barneveld en Nijkerk. Een goed alternatief voor onrendabele buslijnen?

Nikki Sterkenburg Foto's Marco Hillen

Op vrijdagmiddag bestuurt Margreet Tissen (66) de buurtbus tussen Barneveld en Nijkerk. 'Ik had niet verwacht dat ik het 16,5 jaar lang zou volhouden. Maar ik kan zelf geen auto betalen qua onderhoudskosten en ik vind autorijden heel leuk om te doen. Bovendien is het een mooie route om te rijden, je ziet veel reeën en buizerds. En ik vind het contact met de mensen leuk.'

De Barneveldse buurtbus bestaat al twintig jaar. Begin jaren negentig besloot de provincie dat er een buslijn bij moest komen, maar een volwaardige ov-dienst was te duur. Er kwam een bus die kon worden gebeld, maar dat bleek in de praktijk niet goed te werken. Hans Reijnen (55) werkte

in die tijd als ambtenaar bij de gemeente Nijkerk en was later een van de oprichters van de buurtbus. 'Toen we chauffeurs gingen werven die op vrijwillige basis ritjes wilden rijden, heb ik mezelf ook meteen aangemeld. We werken nu met zo'n 52 chauffeurs. Twee van deze chauffeurs zorgen ervoor dat de bussen in de garage komen voor onderhoud en zes vrijwilligers zorgen voor het wassen van de twee bussen.'

Nog steeds kruipt hij wekelijks vrijwillig een middag achter het stuur. 'De route boeit me altijd. Je ziet jaargetijden voorbijtrekken, bomen die gekapt worden, verbouwingen die afgemaakt worden – alles valt op.'

Met de huidige overheidsbezuinigingen worden steeds meer openbaarvervoerdiensten kritisch tegen het licht gehouden. Vooral in Gelderland zijn er de nodige buslijnen die niet rendabel zijn. Moet je een bus met chauffeur laten rijden voor enkele ouden die er slechts twee keer per jaar gebruik van maken? Het is goedkoper om die doelgroep per taxi te vervoeren of om een buurtbus in te schakelen. Om de vrijwillige chauffeurs niet op te zadelen met het zonesysteem, kost een kaartje voor de buurtbus standaard 2 euro – ongeacht of iemand een kwartier meerrijdt of een uur. De bus kan acht passagiers meenemen en in de ochtendspits rijdt er in de wintermaanden een extra bus.

Passagiers Nel Krabbe (links) en Irina Petrosyar. De eerste gaat winkelen in Barneveld, de tweede gebruikt de bus voor haar werk in de thuiszorg

Nel Krabbe (78) uit Leusden doet boodschappen in het eigen dorp, maar gaat drie keer per jaar met de buurtbus naar Barneveld om te winkelen. 'Daar zit een speciale modezaak waar ik graag heen ga. Vroeger kon ik met iemand meerijden, maar tegenwoordig neem ik de buurtbus. Als ik een taxi zou moeten nemen, dan zou ik denk ik niet gaan, dat wordt te duur.'

Thuiszorg

De bus wordt ook veel gebruikt door mensen die in de thuiszorg werken en de dorpen moeten bereiken, zoals de Armeense Irina Petrosyar (48). Ze woont zelf in Barneveld, maar moet een dag in de week werken in Stoutenburg. 's Ochtends rijdt ze met haar man mee, die in Amersfoort werkt. 's Middags neemt ze de buurtbus terug. 'Als deze lijn er niet zou zijn, dan zou ik daar niet kunnen werken.' Alexandra de Haas (45) werkt op een industrieterrein in Leusden en kan naar eigen zeggen niet zonder de bus. 'Ik kan vanaf Nijkerk wel de trein nemen naar Amersfoort en dan overstappen op een reguliere buslijn. Maar als de trein een paar minuten vertraging heeft, haal ik mijn overstap niet. Bovendien is deze bus persoonlijker, de chauffeurs zijn altijd in voor een praatje en denken met je mee.'

En er zijn altijd spontane instappers, zegt vrijwilliger Wout Kraaij (68). 'Met de stort-

regens in mei stonden er ineens acht wandelaars langs de kant van de weg. Toen zat meteen de bus vol.'

Kraaij runde jaren een boerderij, zat in diverse besturen, was gemeenteraadslid voor het CDA in Nijkerk, en werkte op afroepbasis als vrachtwagenchauffeur. Twee jaar terug deed hij het boerenbedrijf over aan zijn schoonzoon, in de stallen heeft hij nu caravans staan. Zijn zwager zat op de buurtbus, maar moest na zestien jaar stoppen toen hij 75 werd – de maximale leeftijd voor chauffeurs.

Kraaij nam zijn dienst over, en werkt daarnaast nog steeds als invalchauffeur voor een transportbedrijf en doet veel vrijwilligerswerk voor de kerk. 'Ik moet er niet aan denken dat ik 's ochtends opsta en denk: wat zal ik vandaag eens gaan doen? Ik ben gelukkig nog gezond, het kan morgen zo anders wenen. Als chauffeur stimuleer je mensen met het ov te gaan, en met diensten van vier uur is het geen al te grote verplichting.'

Een keer ging de bus bijna ten onder aan het eigen succes. Zes jaar terug moest er 's ochtends zelfs een touringcar achter de bus aan rijden, om alle scholieren mee te kunnen nemen. Inmiddels is de route verlegd en is er een reguliere ov-dienst op de oude route gekomen.

De chauffeurs krijgen twee keer per jaar een uitje, een kerstpakkiet en een paasbrood. Margreet Tissen: 'Ik kijk elk jaar naar die uitjes uit, die zijn heel gezellig. Collega-chauffeurs zijn inmiddels vriendinnen geworden.'

Klachten zijn er ook. Er wordt met twee merken bussen gereden: een Fiat en een Mercedes. 'De Mercedes rijdt als een tielier. De Fiat werd door de vervoerder gekozen bij de aanbestedingsronde, maar wat mij betreft hierna nooit meer,' zegt Hans Reijnen. 'De deuren sluiten niet goed, de motor is te zwaar en die is aangepast – waardoor hij afslaat als je te snel optrekt.'

Ook twijfelt Reijnen of buurtbussen de toekomst gaan vormen voor de provincie Gelderland. 'We zijn nu hard op zoek naar nieuwe vrijwilligers, maar die zijn lastig te vinden. In deze regio is de poule van vrijwilligers nu wel opgedroogd, er rijdt ook nog een bus van Barneveld naar Scherpenzeel. Zomaar nieuwe buslijnen met buurtbussen uitrollen, gaat niet.'

'Bovendien wil het UWV in de Zaanstreek nu werklozen korten op hun uitkering als ze vrijwillig voor de buurtbus werken. Als dat plan doorgaat, is er straks nauwelijks nog animo voor.'

'De poule van vrijwilligers is in de regio nu wel opgedroogd'